

SELAHATTİN BİLGEN GENEL MÜDÜR

IGA.APS.MPM02	05	29.09.2023	Ümit ARSLAN	İsmail Hakkı POLAT	İnanç YAPAR
DOKÜMAN NO	REV	TARİH	HAZIRLAYAN	GÖZDEN GEÇİREN	KALİTE SİSTEMLERİ

REVİZYON KAYITLARI

Rev No	Tarih	Revizyon Açıklaması	Revize Edilen Bölüm
00	10.04.2020	İlk yayın	
01	25.09.2020	* Referans Listesi güncellendi	Madde 5. Referans Listesi
		* İçerik ve Açıklamalar güncellendi	Madde 6.2.1 İzleme ve Gözlem
		* İçerik ve Açıklamalar güncellendi	Madde 7. Akış Şeması
		* Pist-C LLZ ve GP Hassas ve Kritik Saha Krokileri eklendi.	EK 9-10-11-12
		* Mania Komisyonu Üye Listesi güncellendi ve Döküman Revizyon Numarası düzeltildi.	IGA.APS.MPM02.L01 Mania Komisyon Üye Listesi
		* Mania İnceleme Tespit Tutanak Formu güncellendi.	IGA.APS.MPM02.F01 Mania İnceleme Tespit Tutanak Formu
02	18.05.2021	Mania komisyonu toplanma süresi revize edildi.	Madde 3
		Tanımlar bölümünde güncellemeler yapıldı.	Madde 4.1
		Maniaların Değerlendirilmesi ve İzlenecek Hususlar bölümünün başlığı ve içeriği revize edildi.	Madde 6.1.12
		İzleme ve Gözlem bölümünde güncellemeler yapıldı.	Madde 6.2.1
		Raporlama başlığı altında güncellemeler yapıldı.	Madde 6.2.2
		Kaldırılamayan Maniaların Yayınlanması bölümü kaldırıldı.	Madde 6.2.4
		Maniaların İşaretlenmesi ve Işıklandırılması bölümü başlığı ve içeriği revize edildi.	Madde 6.2.4
		Akış şeması revize edildi.	Madde 7
		Mania Komisyonu Üye Listesi güncellendi.	IGA.APS.MPM02.L01
		IGA.APS.MPM02.F01, IGA.APS.MPM02.F02 dokümanları revize edildi.	Madde 8
		Kayıt Saklama Süreleri tablosu revize edildi.	Madde 9
03	02.07.2021	"DHMİ Genel Müdürlüğü İşletme Dairesi Başkanlığına bildirir ibaresi "DHMİ Genel Müdürlüğü'ne bildirir." olarak revize edilmiştir.	Madde 3
		"DHMİ Hava Seyrüsefer Daire Başkanlığı" olan ifade "DHMİ ilgili birimleri" olarak revize edilmiştir.	Madde 6.1.12
		"DHMİ Genel Müdürlüğü Elektronik Dairesi Başkanlığı" olan ifade "DHMİ ilgili birimleri" olarak revize edilmiştir.	Madde 6.1.13

		"DHMİ - Hava Seyrüsefer Dairesi Başkanlığı" olan ifade "DHMİ ilgili birimleri" olarak revize edilmiştir.	Madde 6.2.2 Madde 6.2.3	
		"DHMİ İşletme Dairesi Başkanlığınca" olan ifade "DHMİ tarafından" olarak revize edilmiştir.	Madue 6.2.3	
		Akış şeması revize edilmiştir.	Madde 7	
		IGA.APS.MPM02.F03 Mania Bildirim Formu güncellendi.	Madde 8	
04	18.04.2022	"Etkileşimi Olan Süreçler" güncellendi.		
		"Mania Komisyonu Üye Listesi" güncellendi.	IGA.APS.MPM02.L01 Mania Komisyon Üye Listesi	
		"Amaç" içerik güncellendi.	Madde 1	
		"Kapsam" içerik güncellendi.	Madde 2	
		"Sorumluluklar" içerik güncellendi.	Madde 3	
		"Referans Listesi" güncellendi.	Madde 5	
		"Maniaların Değerlendirilmesi ve İzlenecek Hususlar" içerik güncellendi.	Madde 6.1.12	
		"Hava seyrüsefer yardımcı tesisleri (ILS, DVOR) için uygulanacak kısıtlamalar" içerik güncellendi.	Madde 6.1.13	
		"Maniaların İşaretlenmesi ve Işıklandırılması" içerik güncellendi.	Madde 6.2.4	
		"Personel Eğitimleri" içerik güncellendi.	Madde 6.3.3	
		"İSG Koordinasyonu" başlığı ilave edildi.	Madde 6.3.4	
05	29.09.2023	"Referanslar Listesi" güncellendi.	Madde 5	
		"Mania Komisyonu Üye Listesi" (içerik bilgisi) güncellendi.	IGA.APS.MPM02.L01	
		"Maniaların Değerlendirilmesi ve İzlenecek Hususlar" içerik güncellendi.	Madde 6.1.12	
		"Maniaların İşaretlenmesi ve Işıklandırılması" içerik güncellendi.	Madde 6.2.4	
		"Akış Şeması" güncellendi.	Madde 7	

ETKİLEŞİMİ OLAN SÜREÇLER

Etkileşimi Olan Süreç	Etkileşim Tanımı	Prosedür İlgili Madde	Süreç Sahibi Onayı (tüm doküman için)	
			İsim / Soyisim	İmza
Hava Tarafı Operasyon	Mania komisyon üyelik faaliyetleri	Madde 3, Madde 6 ve Alt Maddeleri, Madde 7		
SMS	Mania komisyon üyelik faaliyetleri	Madde 3, Madde 6 ve Alt Maddeleri, Madde 7		
Teknik Hizmetler	Mania komisyon üyelik faaliyetleri	Madde 3, Madde 6 ve Alt Maddeleri Madde 7		

İÇİNDEKİLER

1. AMAÇ	1
2. KAPSAM	1
3. SORUMLULUKLAR	1
4. TANIMLAR ve KISALTMALAR	2
4.1 Tanımlar	2
4.2 Kısaltmalar	3
5. REFERANSLAR LİSTESİ	3
6. UYGULAMA	4
6.1. Havalimanı Mania Yüzeyleri ve Kriterleri	4
6.1.1 Genel	4
6.1.2 Şerit Saha	4
6.1.3 Geçiş Yüzeyi	4
6.1.4 İç Geçiş Yüzeyi	5
6.1.5 Yaklaşma Yüzeyi	5
6.1.6 İç Yaklaşma Yüzeyi	5
6.1.7 Zorunlu Olarak Vazgeçilen (Balked) İniş Yüzeyi	5
6.1.8 Kalkış-Tırmanış Yüzeyi	5
6.1.9 İç Yatay Yüzey	5
6.1.10 Konik Yüzey	5
6.1.11 Yüzeylerin Birbirleriyle İlişkileri	5
6.1.12 Maniaların Değerlendirilmesi ve İzlenecek Hususlar	5
6.1.13 Hava Seyrüsefer Yardımcı Tesisleri (ILS, DVOR) İçin Uygulanacak Kısıtlamalar	6
6.2 Yapılacak İşlemler	8
6.2.1 İzleme ve Gözlem	8
6.2.2 Raporlama	9
6.2.3 Gelişmelerin İzlenmesi	9
6.2.4 Maniaların İşaretlemesi ve Işıklandırması	9
6.3 İşbirliği ve Eğitim Çalışmaları	10
6.3.1 Belediyelerin Bilgilendirilmesi	10
6.3.2 Havaalanı Çevresinde Yapılacak Gölgeleme Çalışması	10
6.3.3 Personel Eğitimleri	10
6.3.4 İSG Koordinasyonu	10
7. AKIŞ ŞEMASI	11
8. EKLER-KAYITLAR	12

9. KAYIT SAKLAMA SÜRELERİ

24

iga İga havalimanı İşletmesi A.Ş.

MANİA KONTROL PROSEDÜRÜ

1. AMAÇ

Bu prosedürün amacı, İstanbul Havalimanı içinde ve çevresinde, ICAO baz alınarak, SHGM tarafından yayımlanan, SHT-HES (Havaalanı Eminyet Standartları Talimatı) ve HAD/T01-Havaalanı Hizmetleri El Kitabı- Maniaların Kontrolü yayınındaki mania kriterlerine göre mania yüzey sınırları dahilinde, hava trafiği, uçuş güvenliği ve haberleşmeyi engelleyecek, hava seyrüseferi ve hava alanı güvenliğini tehlikeye düşürecek nitelikte ve yükseklikte bina, yapı, inşaat yapılması, ağaç ve direk dikilmesiyle tesis kurulmasının önlenmesi için İGA Havalimanı İşletmesi A.Ş. ("İGA") tarafından yapılacak, mania kontrol ve tespit işlemlerinin uygulama esas ve usullerinin belirlenmesidir.

2. KAPSAM

Bu prosedür, İGA tarafından işletilen İstanbul Havalimanı mania alanlarını ve havalimanı proje sahası içinde bulunan hava seyrüsefer yardımcı istasyonları ve diğer havacılık tesislerinin mania kontrol, tespit ve raporlama çalışmalarını kapsar.

3. SORUMLULUKLAR

İGA, bu prosedür kapsamında tanımlanan mânia kriterlerine göre yapılaşma gelişmelerini düzenli izlemek, yapılaşmalar nedeniyle oluşabilecek mânialar konusunda tespit ve bilgilendirme amaçlı, ilgili makamlarla işbirliği içinde bulunmak ve bunları DHMİ Genel Müdürlüğü'ne rapor etmekten sorumludur. Bu kapsamda İGA, yılda 1 kez olmak üzere, İstanbul Havalimanı, konik yüzey ve yaklaşma ve tırmanma yüzeyleri sınırları dahilinde, Etod-ICAO kriterlerine göre belirtilen hassasiyetler doğrultusunda, dengelenmiş fotogrametrik ölçümler ve görüntüler aldırarak, mania kontrollerinin gerçekleştirilmesinden, DHMİ Genel Müdürlüğü'ne, DHMİ İstanbul Havalimanı Başmüdürlüğü'ne ve diğer ilgili kuruluşlara raporlanmasından sorumludur. İGA, havalimanı proje sahası içinde, mânia oluşmaması için düzenli olarak kontroller yapmakla yükümlüdür.

Havalimanı proje sahası dışındaki alanlarda, ilgili belediye ve/veya ilgili kurum/kuruluşlardan manialar konusunda görüş istenmesi durumunda, DHMİ Genel Müdürlüğü İşletme Dairesi Başkanlığı ve DHMİ İstanbul Havalimanı Başmüdürlüğü ile koordineli olarak yakın işbirliği içinde İGA tarafından teknik destek sağlanabilir. IGA.APS.MPM02.L01 Mania Komisyonu Üye Listesinde belirtilen birimlerden oluşan mania komisyonunun, ilgili mania konularını değerlendirmek amacı ile 3 ayda 1 kez (fiziki veya çevrimiçi) toplanması kararlaştırılmıştır. Bu komisyon manialarla ilgili kararlar almaya ve bu prosedürde değişiklik yapmaya haizdir.

Diğer kurum ve kuruluşların sorumlulukları, 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu ve yürürlükteki diğer ilgili mevzuat kapsamında yer aldığı şekildedir.

4. TANIMLAR ve KISALTMALAR

4.1 Tanımlar

Durma Uzantısı (Stopway): Kalkıştan vazgeçilmesi halinde, uçağın durdurulabilmesi için kalkış yönünde pist sonunda ve devamı arazi üzerindeki dikdörtgen şeklinde belirlenmiş saha.

Hareket Sahası: Bir havalimanının, manevra sahasından ve apron(lar)dan oluşan, hava araçlarının kalkışı, inişi ve taksi yapması için kullanılacak bölümü.

Hava Alanı Yöneticisi: İGA Havalimanı İşletmesi A.Ş.

Hava Enformasyon Yayını (AIP): Bir Devlet veya o Devletin yetkili kıldığı otorite tarafından yayınlanan ve hava seyrüseferine temel teşkil eden en son nitelikli havacılık bilgilerini içeren yayınlar.

İşaretleme: Havacılık bilgilerini aktarmak amacıyla hareket alanının yüzeyinde gösterilen sembol ve/veya semboller grubu.

İşaretleyici: Bir maniayı belirtmek veya bir sınırı çizmek amacıyla yer seviyesinin üzerinde gösterilen bir cisim.

Manevra Sahası: Havalimanının, apronlar hariç olmak üzere, hava araçların kalkışı, inişi ve taksi yapması için kullanılacak bölümü.

Mania: Uçağın yüzey hareketini sağlamak için kullanılan sahalarda yer alan veya uçuştaki uçağı korumak için belirlenen yüzeyin üst kısmında yer alan tüm sabit, geçici veya taşınabilir nesneler.

Mania Komisyonu: Mania Komisyonu Üye Listesindeki şahısların oluşturduğu birim.

Mania Planı: Havaalanları, ve heliportların çevresinde hava araçlarının emniyetli uçabilmelerine imkan verecek şekilde, manialardan arındırılmış bir hava sahası belirleyerek muhafaza etmek ve oluşacak manialar nedeniyle havaalanının veya heliportun kullanılmaz hale gelmesini önlemek amacıyla, bir seri mania tahdit yüzeylerinin belirlendiği, SHGM tarafından hazırlanmış veya onaylanmış plan.

Mania Tahdit Yüzeyleri: Havaalanı ve çevresini içine alan mania planında, manialar tarafından ihlal edilmemesi, istenilen bölgelerin sınırlarını ve bu bölgelerde yapılaşma müsaade yüksekliklerini gösteren düzlemler.

Maniadan Arındırılmış Bölge (OFZ): Hassas yaklaşma pistlerinde, pistin hemen yakınında bulunan 'iç yaklaşma', 'iç geçiş' ve 'zorunlu olarak vazgeçilen balked iniş' yüzeylerinden oluşan, kırılabilir şekilde monte edilmiş hafif ağırlıktaki seyrüsefer yardımcı cihazları dışında hiçbir sabit nesnenin bulunmadığı bölge.

NOTAM (Havacılara Uyarı): Uçuş hareketi ile ilgili görevlilere, herhangi bir havacılık kolaylık, hizmet, uygulama ve tehlikeyi veya bunlara ilişkin koşul ve değişikliği zamanında duyurmak amacı ile yapılan uyarılar.

PAT Sahası: Pist, apron ve taksi yollarından oluşan araç ve/veya gereçlerin hareket ve park etmesi için düzenlenen tüm sahalar.

Pist Referans Noktası: Aksi bildirilmediği durumlarda pist orta noktası.

4.2 Kısaltmalar

AIP: Aeronautical Information Publication / Havacılık Enformasyon Yayını

DHMİ: Devlet Hava Meydanları İşletmesi

ICAO : International Civil Aviation Organization / Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü

ILS: Instrumental Landing System / Aletli İniş Sistemi

NOTAM: Notification to Airmen / Havacılara Uyarı

OFZ: Obstacle Free Zone / Maniadan Arındırılmış Bölge

PANS-OPS: Procedure of Air Navigation Services - Aircraft Operations

Hava Seyrüsefer Servisleri için Yaklaşma Prosedürleri

PAT Sahası: Pist, Apron ve Taksi Yolu'ndan oluşan saha

SHGM : Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

VOR : VHF Omnirange Radio

VHF Frekansında Çalışan Çok Yönlü Radyo Seyrüsefer İstikamet Cihazı

Diğer kısaltmalar "IGA.QS.QA02.L01 Yönetim Sistemleri Kısaltmalar Listesi'nde bulunmaktadır.

5. REFERANSLAR LİSTESİ

SHT-HES SHGM Havaalanı Emniyet Standartları Talimatı

SHY-CNS SHGM Haberleşme, Seyrüsefer, Gözetim Sistemleri Mania Kriterleri Hakkında

Yönetmelik

HAD/T01 Havaalanı Hizmetleri El Kitabı - Maniaların Kontrolü

HAD/T13 Görsel Yardımcılar ve Tasarım Kriterleri

IGA.OPS.M01 Havaalanı El Kitabı (HEK)

IGA.OHS.M01 İSG YS El Kitabı

SHGM - Havaalanları ve Çevresindeki Yapılaşma Kuralları Genelgesi

SHGM - Havaalanları ve Çevresinde Yapılacak Havacılık Çalışmaları Talimatı

SHGM - Havaalanları Çevresinde Yapılacak Gölgeleme Çalışmaları Genelgesi

2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu

5431 sayılı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri hakkındaki kanun

İGA HAVALİMANI İŞLETMESİ A.Ş.

MANİA KONTROL PROSEDÜRÜ

6. UYGULAMA

6.1. Havalimanı Mania Yüzeyleri ve Kriterleri

6.1.1 Genel

SHT-HES (Havaalanı Eminyet Standartları Talimatı) ve HAD/T01-Havaalanı Hizmetleri El Kitabı-Maniaların Kontrolü dokümanı çerçevesinde, genel ifadesiyle bu iş için belirlenmiş referans noktası merkez alınmak üzere 6000 metre yarıçaplı bir daireyle, pist uzantılarında 15000 metrelik bir sahada aynı referans dokümandaki kriterler doğrultusunda belirlenmiş ölçütler doğrultusunda yapılaşma kısıtlamaları uygulanması gerekmektedir.

Kısıtlama uygulanan sahaların tanımları ve öngörülen ölçütler izleyen maddelerde verilmiştir. Yapılan tanımlar, mâniaların belirlenmesi ve önlenmesi amaçlı olarak genel nitelikte olup, uçuş emniyetine yönelik ayrıntılı uygulamalarda, refere edilen ICAO dokümanları ve SHGM talimatları doğrudan dikkate alınmalıdır.

6.1.2 Serit Saha

SHT-HES HAD-ADR-0515,0520,0525,0535 maddelerinde belirtilen alandır.

Pistten çıkan bir uçağın göreceği hasar riskini azaltma ve kalkış veya iniş operasyonları sırasında üzerinden uçan uçakları korumak için öngörülmüş; pist merkez hattının ve şeridin uzunluğu boyunca uzanan, pist merkez hattına dik olacak şekilde merkez hattının her bir tarafına yanlamasına en az aşağıda belirtilen mesafeler kadar uzanan, pist sonunda pist referans koduna uygun uzunlukta var ve yayınlı ise durma uzantısı (Stopway) uzunlukları da dâhil olmak üzere dikdörtgen seklinde bir sahadır.

- Kod numarasının 3 veya 4 olduğu durumlarda 140 m,
- Kod numarasının 1 veya 2 olduğu durumlarda 70 m.
- Bir şerit, eşiğin öncesinde ve pist sonunun ya da durma uzantısının ilerisinde, kod numarasının 2,3 veya 4 olduğu durumlarda en az 60 m uzanmalıdır.
- Bir şerit, eşiğin öncesinde ve pist sonunun ya da durma uzantısının ilerisinde, kod numarasının 1 olduğu ve pistin aletli olduğu durumlarda en az 60 m uzanmalıdır.
- Bir şerit, eşiğin öncesinde ve pist sonunun ya da durma uzantısının ilerisinde, kod numarasının 1 olduğu ve pistin aletsiz olduğu durumlarda en az 30 m uzanmalıdır.

Bu hususlara ek olarak SHT-HES HAD-ADR.0550,0575,0580,0585,0590,0595 maddeleri uyarınca pist şeritlerinin tesviyesi gerçekleştirilir.

6.1.3 Geçiş Yüzeyi

SHT-HES HAD-ADR-1085,1090,1095,1100 maddelerinde belirtilen, ic yatay yüzeye doğru yukarıya ve dışa eğimli olan, şeridin yanı ve yaklaşma yüzeyinin yanının bir kısmı boyunca bir birleşik yüzeydir.

6.1.4 İç Geçiş Yüzeyi

SHT-HES HAD-ADR-1105,1110,1115,1120 maddelerinde belirtilen, geçiş yüzeyine benzer, fakat piste daha yakın bir yüzeydir. Bu yüzeyin kırılabilir seyrüsefer yardımcı cihazlarının dışındaki nesnelerden arındırılmış olması gerekir.

6.1.5 Yaklaşma Yüzeyi

SHT-HES HAD-ADR-1055, 1060, 1065, 1070 maddelerinde belirtilen, eşiğin önünde yer alan, eğimli bir düzlem veya düzlemler kombinasyonudur.

6.1.6 İç Yaklaşma Yüzeyi

SHT-HES HAD-ADR-1075,1080 maddelerinde belirtilen, eşiğin hemen öncesinde yer alan yaklaşma yüzeyinin dikdörtgen bir bölümüdür. Bu yüzey, kategori I hassas yaklaşma pisti için tavsiye, kategori II/III hassas yaklaşma pistleri için zorunluluktur. Bu yüzeyin kırılabilir seyrüsefer yardımcı cihazlarının dışındaki nesnelerden arındırılmış olması gerekir.

6.1.7 Zorunlu Olarak Vazgeçilen (Balked) İniş Yüzeyi

SHT-HES HAD-ADR-1125, 1130, 1135, 1140 maddelerinde belirtilen, iç geçiş yüzeyi arasında uzanan, eşiğin arkasında belirli bir mesafede bulunan eğimli bir düzlemdir. Bu yüzey Kategori I hassas yaklaşma pisti için tavsiye, kategori II/III hassas yaklaşma pistleri için zorunluluktur. Bu yüzeyin kırılabilir seyrüsefer yardımcı cihazlarının dışındaki nesnelerden arındırılmış olması gerekir.

6.1.8 Kalkış-Tırmanış Yüzeyi

SHT-HES HAD-ADR-1145,1150,1155,1160,1165 maddelerinde belirtilen, bir pistin veya aşma sahasının sonunun ötesindeki eğimli bir düzlem veya başka belirli yüzeydir.

6.1.9 İç Yatay Yüzey

SHT-HES HAD-ADR-1040,1045,1050 maddelerinde belirtilen, bir havaalanı ve onun çevresinin üzerinde yatay bir düzlem içerisinde bulunan bir yüzeydir.

6.1.10 Konik Yüzey

SHT-HES HAD-ADR-1025, 1030, 1035 maddelerinde belirtilen, iç yatay yüzeyin çevresinden yukarıya ve dışarıya doğru eğimli olan bir yüzeydir.

6.1.11 Yüzeylerin Birbirleriyle İlişkileri

Yüzeyler birbirlerini kestiğinde hangi yüzey daha baskın ise o yüzeyin kriterlerine göre mania belirlemesi yapılır.

6.1.12 Maniaların Değerlendirilmesi ve İzlenecek Hususlar

Yukarıda tanımlanan sahalar içerisinde belirtilen yükseklik ve eğim ölçütlerini aşan nesne/yapılar mânia teşkil eder.

Ayrıca, uygulamalarda SHGM tarafından hazırlanmış ve/veya Havacılık Bilgi Yayını (AIP)'sinde yayımlanmış mânia planları var ise bunlar esas alınır.

Kaldırılması/giderilmesi mümkün olmayan maniaların, tespit edildiği anda, "SHT-HES (Havaalanı Emniyet Standartları Talimatı)" ve "HAD/T01-Havaalanı Hizmetleri El Kitabı- Maniaların Kontrolü" dökümanlarında belirtildiği şekilde NOTAM'lanması, işaretlenmesi ve ışıklandırılması gerekmektedir. Kaldırılması/giderilmesi mümkün olmayan manialar, 3 aydan fazla veya daha uzun süreli mania teşkil edecek ise, bu manialar AIP'de yayımlanmalıdır. NOTAM veya AIP yayını için mania ile ilgili gerekli tüm veriler İGA tarafından, DHMİ ilgili birimlerine bildirilir ve DHMİ'nin değerlendirmesi sonucunda gereken NOTAM veya AIP yayını yapılır ve müteakibinde SHGM'nin yayımladığı ilgili "Havacılık Çalışmaları" ve "Gölgeleme" talimatları hükümleri çerçevesinde işlem yürütülür. Maniaların işaretlenmesi, ışıklandırılması, takibi ve resmi prosedürler, havalimanı proje sahası dahilinde İGA - Hava Tarafı Operasyon Departmanı sorumluluğunda olup, havalimanı proje sahası dışında ise ilgili kişi, kurum ve kuruluşların sorumluluğundadır.

Buna ek olarak, pist ve taksiyolu şerit sahalarında seyrüsefer amaçlı düşük kütleli kırılabilir ekipman ve techizat haricinde hiçbir cisim yer alamaz. Bu saha üzerinde uçağa zarar verebilecek olan her şey mânia olarak kabul edilir. Pist ve taksiyolu şerit sahalarında bulunması zaruri olan ve kaldırılması/giderilmesi mümkün olmayan manialar ile ilgili Mania Komisyonu gerekli değerlendirmeyi yapar ve ihtiyaç halinde havacılık çalışması yapılarak manialarla ilgili nihai karar alınır.

Bu prosedür, Ulaştırma Bakanlığı'nca yayınlanan; "Havaalanları ve Çevresindeki Yapılaşma Kuralları Genelgesi"nde yazan hükümlere tabidir.

Yukarıda belirtilen hususlar dışındaki konularda, havalimanı ve çevresinde yapılacak olan yapılaşmalar için havalimanı emniyetini teminen Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü'nün veya DHMİ'nin görüşüne ihtiyaç duyulması halinde görüşlerin ilgili kurum ve kuruluşlar tarafından sorulması ve görüş alınması gerekmektedir.

Münferit mânia oluşumları (gösteri uçuşları, havai fişek atılması, lazer gösterisi vb.) için bu yönde bir talep ve tespit halinde; Hava sahası düzenlemeleri, hava sahasında yapılacak aktiviteler ve bunların ilgililere duyurulması gibi görevler 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu ve 5431 sayılı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri hakkındaki kanun çerçevesinde Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü tarafından değerlendirildiğinden adı geçen Genel Müdürlük nezdinde girisimde bulunmak üzere Genel Müdürlüğe bildirilmesi gerekmektedir.

6.1.13 Hava Seyrüsefer Yardımcı Tesisleri (ILS, DVOR) İçin Uygulanacak **Kısıtlamalar**

Hava seyrüsefer yardımcı tesisleri (ILS, VOR) için uygulanacak kısıtlamalar; Haberleşme, Seyrüsefer, Gözetim Sistemleri Mânia Kriterleri Hakkındaki Yönetmeliğe (SHY-CNS) ve SHT-HES (Havaalanı Eminyet Standartları Talimatı)'na göre aşağıda tanımlanmaktadır:

ILS (Instrument Landing System- Aletli İniş Sistemi) için: Localizer ve Glide Path sahaları içerisinde kalan bölgede, "SHY-CNS Haberleşme, Seyrüsefer, Gözetim Sistemleri Mania Kriterleri Hakkında Yönetmelik" yayınına göre her türlü nesne/yapılar mania teşkil eder ve bu durumun nesne/yapıların sahip olduğu özelliklere göre sisteme ait simülasyon programları vasıtasıyla değerlendirilmesi gerekir.

Konuyla ilgili çalışmaların gerçekleştirilmesi ve nihai kararın verilmesi amacıyla, tespit edilen nesne/yapıların pozisyonu ve sahip olduğu özellikler DHMİ Genel Müdürlüğü ilgili birimlerine bildirilir ve takibi yapılır.

Bu konuda, ilgili kurum ve kuruluşlarca yazışmalar DHMİ tarafından yürütülecektir.

I- ILS:

ILS Sistemi Localizer, Glide Path ve Marker serisinden (Dış marker ve Orta Marker, özel durumlarda da İç Marker) oluşan yaklaşma ve iniş için, kullanılan bir seyrüsefer yardımcısıdır.

ILS (Aletli İniş Sistemleri) için, pist merkez hattından 2000 metre mesafedeki bölge ve pist başlarından 2000 metre yarıçaplı daire içerisinde kalan bölgede olabilecek her türlü nesne/yapılar mania teşkil eder ve bu durumun nesne/yapıların sahip olduğu özelliklere göre sisteme ait simülasyon programları vasıtasıyla değerlendirilmesi gerekir.

Konuyla ilgili çalışmaların gerçekleştirilmesi ve nihai kararın verilmesi amacıyla, tespit edilen nesne/yapıların pozisyonu ve sahip olduğu özellikler İGA kanalı ile DHMİ ilgili birimlerine bildirilir. Localizer ve Glide Path cihazlarının kritik ve hassas sahalarına ilişkin bilgiler talimat ekinde yer almaktadır.

II- DVOR:

Pilota manyetik kuzeye göre açı bilgisi sağlanması amacıyla kullanılan VHF frekansında çalışan çok yönlü radyo seyrüsefer istikamet cihazının arazi ve mania kriterleri aşağıdaki gibidir.

a) Arazi eğimi:

- 1. Cihaz anteni merkez olmak şartıyla 100 metre yarıçaplı alan içerisinde eğim % 2,3 ve altındadır.
- 2. Anten merkez olmak şartıyla 100 metre ile 200 metre yarıçaplı alan içerisinde eğim % 4 ve altındadır.
- 3. Anten merkez olmak şartıyla 200 metre ile 300 metre yarıçaplı alan içerisinde eğim % 8 ve altındadır.

b) Mania kriterleri:

1. Cihaz anteni merkez olmak şartıyla 100 metre yarıçaplı alan içerisinde; yüksekliği 7 metreyi aşmayan tek ağaçlara izin verilebilir. Hiçbir metal objeye izin verilmez.

- 2. Anten merkez olmak şartıyla 200 metre yarıçaplı alan içerisinde; yüksekliği 10 metreyi aşmayan ve radyale göre yaptığı açı 7 derecenin altında olan ağaç gruplarına, yüksekliği 12 metreyi aşmayan tek ağaçlara ve 10 kV'ı aşmayan, yarıçap hizasında yüksekliği 5 metreyi aşmayan enerji/telefon nakil hatlarına izin verilebilir.
- 3. Anten merkez olmak şartıyla 200 metre ile 300 metre yarıçaplı alan içerisinde; yüksekliği 6 metreyi aşmayan metalik binalara, yüksekliği 12 metreyi aşmayan binalara ve yüksekliği 9 metreyi aşmayan ve radyale göre yaptığı açı 10 derecenin altında olan enerji nakil hatlarına izin verilebilir.
- 4. Anten merkez olmak şartıyla 300 metre ile 3000 metre yarıçaplı alan içerisinde, yapılaşmaların DVOR anteni merkez olmak üzere 1 derecenin altında olması şartı aranır.

6.2 Yapılacak İşlemler 6.2.1 İzleme ve Gözlem

İGA, havalimanı sınırları içinde veya dışında mania teşkil edebilecek tüm olay ve gelişmelerin izlenmesi İGA Hava Tarafı Operasyon Direktörlüğü ve İGA Masterplan Direktörlüğü'nce oluşturulan birimlerce yapılmaktadır.

Görülebilen sahalardaki faaliyetler ile hava sahasında yapılacak aktivitelerin (Gösteri uçuşları, havai fişek atılması, lazer gösterisi, drone vb.) izlenmesi ve gözlenmesi ile bunların mânia oluşturması halinde ilgililere duyurulması günlük olarak <u>Hava Trafik Müdürlüğünün koordinesinde</u> ATC birimi personelince yürütülür.

İstanbul Havalimanı mania yüzey sınırları dahilinde, İGA içinde diğer birimlerden/personelden veya İGA dışındaki kişi/kurum/kuruluşlardan gelen planlı/plansız çalışmalar, talepler veya tespitler mania teknik değerlendirmesi yapılabilmesi için "IGA.APS.MPM01 Masterplan Yönetim Prosedürü" ne uygun olarak, detaylı tüm verileriyle birlikte İGA - Masterplan Direktörlüğü'ne bildirilir. İGA Masterplan Direktörlüğü'nde Ölçme ve Değerlendirme birimi gerekli gördüğü durumlarda yerinde inceleme yapar, sahadan ölçümler alır ve planlanan çalışmanın mania teknik değerlendirmesini yapar. Yapılan değerlendirme sonucunda hava operasyonu güvenliği hususunda risk oluşturmayacak durumlar için, "IGA.APS.MPM01 Değerlendirme Raporu" ile sorumlu İGA departmanı ve talep sahibine, hava operasyonu güvenliği için risk teşkil etmesi durumunda ise "IGA.APS.MPM02.F01 Mania İnceleme ve Tespit Tutanak Formu" düzenlenerek ve İGA Hava Tarafı Operasyon Direktörlüğü ile talep sahibine raporlama yapılır. İGA Hava Tarafı Operasyon Direktörlüğü raporlama sonucu, gerek İGA içerisinde gerekse DHMİ'nin ilgili dairelerine gerekli bildirimleri ve raporlamayı yapar. DHMİ'nin kapsamlı değerlendirme sonucuna göre, gerekirse çalışmanın planlandığı süre için NOTAM yayımlanır. İGA Hava Tarafı Operasyon Direktörlüğü, DHMİ'nin değerlendirme sonucuna göre uçak trafiği için tehlike arz eden cisimlerin işaretlenip, ışıklandırılması için gerekli girişimlerde bulunur ve süreci yürütür. İGA-Hava Tarafı Operasyon Direktörlüğü gerekli gördüğünde havalimanı sınırları dahilinde yapım faaliyetlerini, kısmen veya tamamen durdurabilir, havalimanı sınırları dışındaki çalışmalara da ilgili belediye, kurum ve kuruluşlarla resmi koordinasyon ve iletişim kurarak müdahale edebilir.

Seyrüsefer yardımcı cihazları etrafındaki sahaların izleme ve gözlemleme faaliyetleri periyodik olarak DHMİ Elektronik Müdürlüğünün koordinesinde cihazlardan sorumlu birim personelince yürütülür. Localizer ve Glide Path cihazlarının kritik ve hassas sahalarına ilişkin değerlendirmeler İGA'ya iletilir.

Görsel yardımcılarla (PAT sahalarındaki inşaat ve bakım-onarım çalışmalarının gece veya düşük görüş şartlarında mania ışıkları ile desteklenmesi) ilgili izleme ve gözlemleme faaliyetleri her gün İGA – Teknik Hizmetler Departmanı koordinesinde ilgili birim personelince yürütülür.

6.2.2 Raporlama

Ölçme ve Değerlendirme Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilen mania değerlendirme çalışmaları, aylık oluşturulan durum/gelişme raporu "İGA.APS.MPM02.F02 Mania Çizelgesi Formu" ile her yılın Ocak ve Temmuz aylarında DHMİ ilgili birimlerine raporlanır. Bu bildirimlerde, ilgili Belediye ve/veya ilgili Kamu Kurum/Kuruluşlarıyla yapılan görüşmeler özellikle belirtilir. Acil önlem alınması gerekli durumlar da bekleme yapılmaksızın Genel Müdürlüğe bildirimde bulunur.

Ayrıca senede 1 kez yapılan ve tüm mania yüzeyi sınırları dahilindeki alanın hassas hava fotoğrafları, fotoğrametrik ölçümlerinin alınması ve vektör datası ile beraber GIS verilerinin oluşturulması ve bu veriler doğrultusunda, mania değerlendirilmesinin yapılması sonucu tespit edilen doğal manialar, mevcut manialar ve kaldırılması/giderilmesi mümkün olmayan manialar "IGA.APS.MPM02.F03 Mania Bildirim Formu" na işlenerek, AIP'de yayımlanmak üzere İGA - Ölçme ve Değerlendirme Müdürlüğü tarafından, DHMİ ilgili birimlerine gönderilir. Bu bildirimlerde, ilgili Belediye ve/veya ilgili Kamu Kurum/Kuruluşlarıyla yapılan görüşmeler özellikle belirtilir. Acil önlem alınması gerekli durumlar da bekleme yapılmaksızın DHMİ'ye bildirimde bulunulur.

6.2.3 Gelişmelerin İzlenmesi

Mânialar konusundaki gelişmeler ve başlatılan/yapılan önlem çalışmaları, havalimanı bazında İGA Hava Tarafı Operasyon Departmanı, genel anlamda ise DHMİ İşletme Dairesi Başkanlığınca izlenir ve gerekli durumlarda girişimler tekrarlanır.

6.2.4 Maniaların İşaretlemesi ve Işıklandırması

Madde 6.2.2'de tespit edilip raporlanan maniaların "SHT-HES SHGM Havaalanı Emniyet Standartları Talimatı"nda belirtilen şekilde işaretlenmesi ve ışıklandırılması gerekmektedir. Havalimanı proje sahası dahilinde işaretleme ve ışıklandırma yetki ve sorumluluğu İGA - Hava Tarafı Operasyon departmanında olup, proje sahası dışındaki manialar için ise İGA- Havalimanı ilgili kişi, kurum ve kuruluşlar ile DHMİ ve SHGM'nü resmi olarak Planlama departmani, bilgilendirir. Havalimanı proje sahası dışındaki maniaların işaretleme ve ışıklandırılması, bilgilendirilen bu kurum ve kuruluşlar tarafından yapılır/yaptırılır.

6.3 İşbirliği ve Eğitim Çalışmaları

6.3.1 Belediyelerin Bilgilendirilmesi

Hava alanı yöneticileri, düzenli olarak DHMİ koordinasyonunda ilgili kurum ve kuruluşlara mânia kavramı ve kriterleri konusunda bilgi vererek gerekli önlemlerin alınması konusunda işbirliğini geliştirirler.

6.3.2 Havaalanı Çevresinde Yapılacak Gölgeleme Çalışması

Havaalanı ve çevresinde yapılacak havacılık veya gölgeleme çalışmaları ulusal ve uluslararası mevzuatlar çerçevesinde ilgili kurum ve kuruluşlarla koordineli yürütülür. Bu konuda karar verici otoriter merci SHGM'dir.

6.3.3 Personel Eğitimleri

Havaalanında, mâniaların değerlendirilmesi çalışmalarında görevli personelden en az birisinin, DHMİ İşletme Dairesi Başkanlığı tarafından eğitimden geçirilmesi gereklidir.

6.3.4 İSG Koordinasyonu

Birim operasyonel faaliyetleri sırasında ortaya çıkan İSG risklerinin kontrolü, birim/süreç faaliyetlerinin sağlıklı ve güvenli bir şekilde yürütülebilmesi için, birim yöneticileri, operasyonel süreçlerini IGA.OHS.M01 İGA İSG Yönetim Sistemi El Kitabına, operasyonel risklerin yönetimi anlamında da özellikle 8.1.5 Bölüm'nde tanımlanan şartlara uygun olarak, ihtiyaç olması durumunda İSG Direktörlüğü ile irtibat ve koordinasyon sağlarlar.

7. AKIŞ ŞEMASI

İGA Hava Tarafı Operasyon Direktörlüğü ve İGA Masterplan Direktörlüğü'nce oluşturulan birimlerce rutin ve rastgele kontroller ile izleme ve gözleme faaliyetleri yapılır. Ayrıca İGA içinde birimlerden/personelden veya İGA diăer dışındaki kisi/kurum/kuruluslardan gelen planlı/plansız çalışmalar, talepler veya tespitler mania teknik değerlendirmesi yapılabilmesi için "IGA.APS.MPM01 Masterplan Yönetim Prosedürü" ne uygun olarak, detaylı tüm verileriyle birlikte İGA-Ölçme ve Değerlendirme Müdürlüğü'ne bildirilir.

Ölcme Değerlendirme Müdürlüğü gelen talepleri, gerekirse sahadan ilave ölçümler de alarak teknik anlamda inceler ve mania değerledirmesini sonuçlandırır.

Mania Kontrol Prosedürü Madde 5. Referans Listesi

Mania olma durumu yok ise, talep sahibine veya ilgili birime sözlü veya "IGA.APS.MPM01 Değerlendirme Raporu" yazılı olarak dönüş yapılır ve dosya kapatılır.

Mania olma durumu var ise "IGA.APS.MPM02.F01 Mania İnceleme Tespit Tutanak Formu" ve "IGA.APS.MPM02.F03 Mania Bildirim Formu" düzenlenerek, İGA- Hava Tarafı Operasyon departmanına gerekli bilgiler hızla aktarılır. İGA- Hava Tarafı Operasyon departmanı kaldırılamayacak olan manialar için öncelikle DHMİ'yi bilgilendirerek, mania bilgilerine ait havacılık yayınları(NOTAM) yapar/yaptırır ve maniaların işaretlenmesi/ ışıklandırılması için gereken tüm çalışmaları yürütür.

Kaldırılamayan manialar ile ilgili gerekli görüldüğü taktirde, SHGM'nin yayımladığı ilgili "Havacılık Çalışmaları" talimatına göre havacılık çalışması yaptırılır ve havacılık calışmasının sonuçları SHGM ve DHMİ ile paylaşılır. 3 ay veya daha uzun süre kaldırılamayan manialar sonraki AIP güncellemesinde yayımlanır.

Tespit edilen ve kaldırılması gereken kritik maniaların kaldırılması için gerekli çalışmalar başlatılır. (Valilik nezdinde girişimde bulunulur, takibi vapılır ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı'na bildirilmek üzere DHMİ'ye gönderilir.

2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu 47. Maddesi

SHGM-Havaalanları ve Cevresindeki Yapılasma Kuralları Genelgesi

Manialar kaldırıldı mı? Н DHMİ bilgilendirilir, NOTAM veya AIP yayını kaldırılır, dosya kapatılır. SHGM'ne iletilmek üzere manialara ilişkin tüm bilgiler DHMİ'ye gönderilir.

DHMİ -Genel Müdürlük tarafından tüm çalışmaların dosyası 2920 Türk Sivil Havacılık Kanunu Madde 47 gereğince SHGM'ye bildirilir.

SHGM tarafından maniaların kaldırıldığının bildirilmesi halinde havacılık bilgilerinin yayından kaldırılması hususu İŞL.D.Bşk'lığınca yazılı olarak SS.D.Bşk'lığına bildirilir.

> Yayın takibi İGA- Hava Tarafı Operasyon Direktörlüğü tarafından yapılır, kayıtlar ilgili dosyasında muhafaza edilir.

> > Rev. Tarihi: 29.09.2023

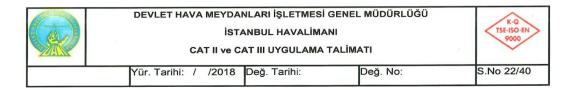
Hizmete Özel / Restricted 11 / 24

IGA.APS.MPM02 Rev05

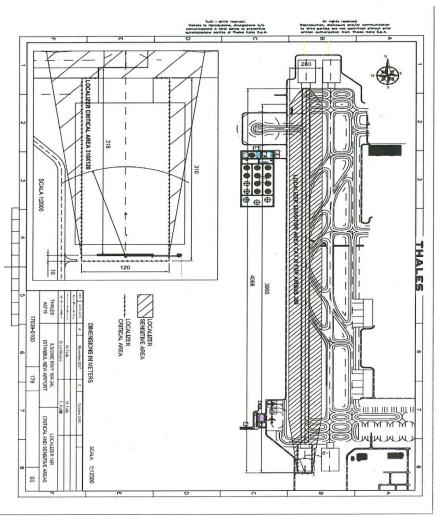
8. EKLER-KAYITLAR

KRİTİK VE HASSAS SAHALAR

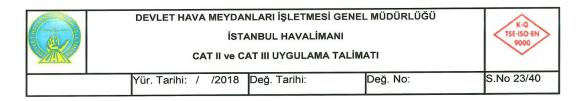
EK-1

16R LLZ Kritik ve Hassas Saha Krokisi

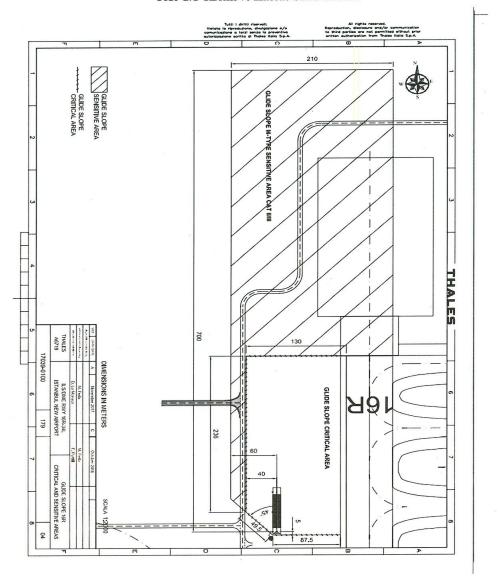
and the soll soll har. H. Ko 7. som

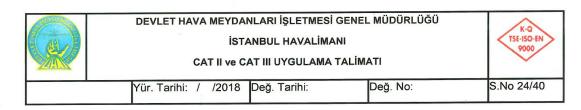
EK-2

16R G/P Kritik ve Hassas Saha Krokisi

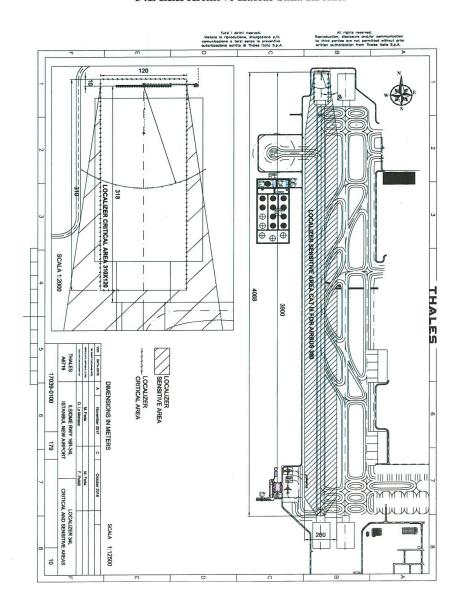
Hizmete Özel / Restricted 13 / 24

EK-3

34L LLZ Kritik ve Hassas Saha Krokisi

and the south have the 7300

IGA.APS.MPM02 Rev05

14 / 24

Rev. Tarihi: 29.09.2023

DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

ISTANBUL HAVALİMANI

CAT II ve CAT III UYGULAMA TALİMATI

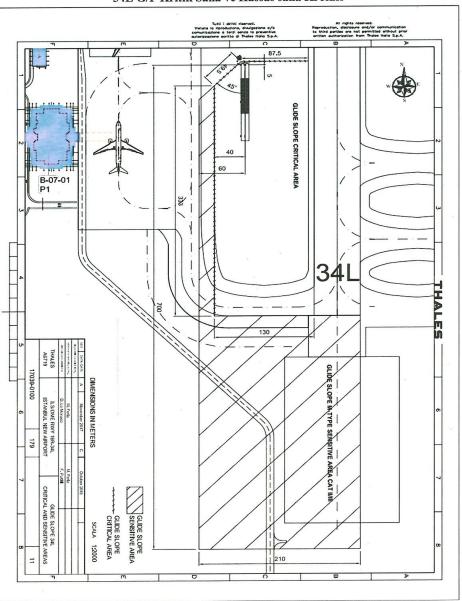
TSE-ISO-EN 9000

Yür. Tarihi: / /2018 Değ. Tarihi: Değ. No:

S.No 25/40

EK-4

34L G/P Kritik Saha ve Hassas saha Krokisi

on or Am I soll Sait kt 73gg

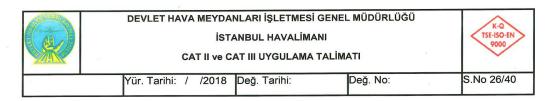
Hizmete Ozel / Restricted

IGA.APS.MPM02 Rev05

15 / 24

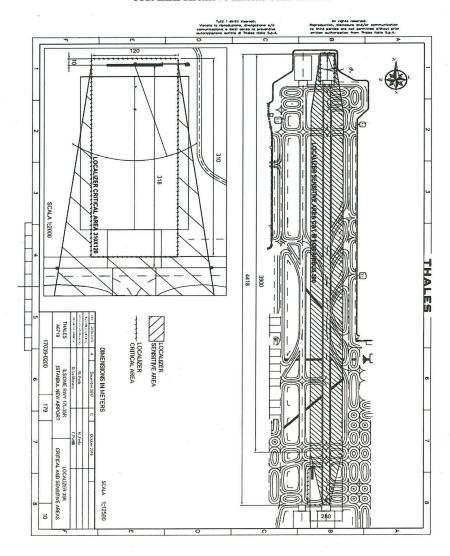
Rev. Tarihi: 29.09.2023

EK-5

35R LLZ Kritik ve Hassas Saha Krokisi

Hizmete Özel / Restricted 16 / 24

DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

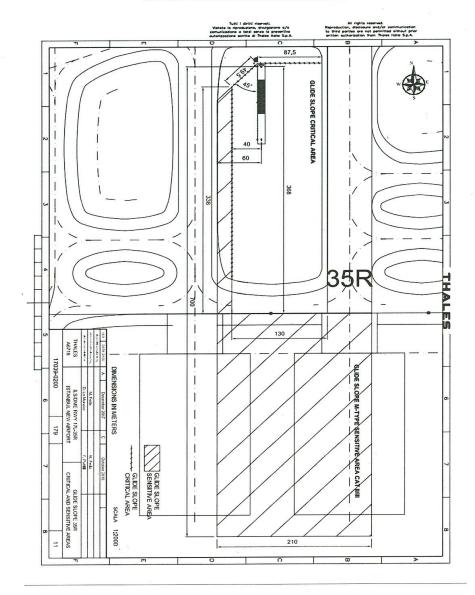
İSTANBUL HAVALİMANI

CAT II ve CAT III UYGULAMA TALİMATI

Yür. Tarihi: / /2018 Değ. Tarihi: Değ. No: S.No 27/40

EK-6

35R G/P Kritik ve Hassas Saha Krokisi

De His en soll Sou. M. 188 7.30

IGA.APS.MPM02 Rev05

HIZMETE ÜZEI / KESTRICTEG

17 / 24

Rev. Tarihi: 29.09.2023

DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ **ISTANBUL HAVALIMANI**

CAT II ve CAT III UYGULAMA TALİMATI

Değ. Tarihi: Yür. Tarihi: / /2018

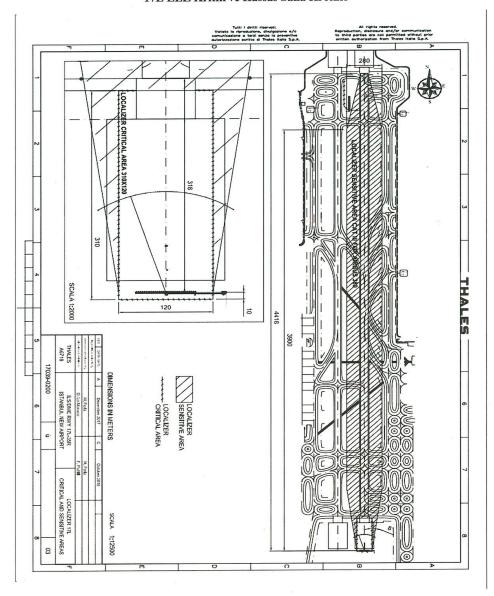
Değ. No:

S.No 28/40

TSE-ISO-EN

EK-7

17L LLZ Kritik ve Hassas Saha Krokisi

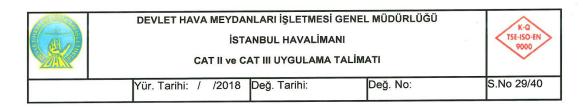

Hizmete Özel / Restricted 18 / 24

IGA.APS.MPM02 Rev05

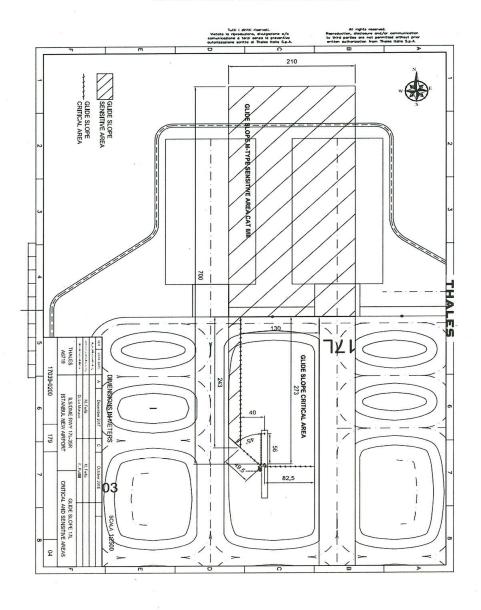
Rev. Tarihi: 29.09.2023

EK-8

17L G/P Kritik ve Hassas Saha Krokisi

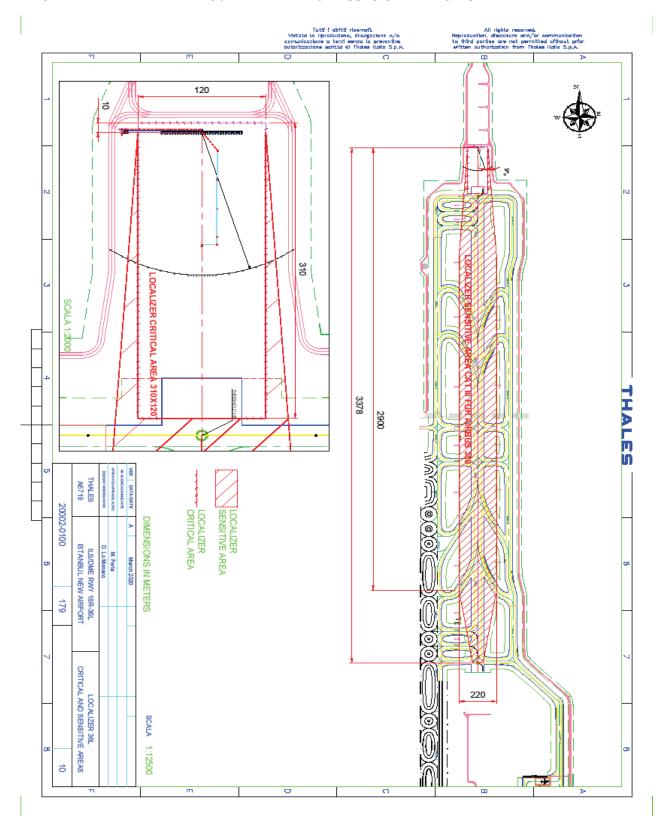
and the said of the said of the said

IGA.APS.MPM02 Rev05 19 / 24 Rev. Tarihi: 29.09.2023

EK-9

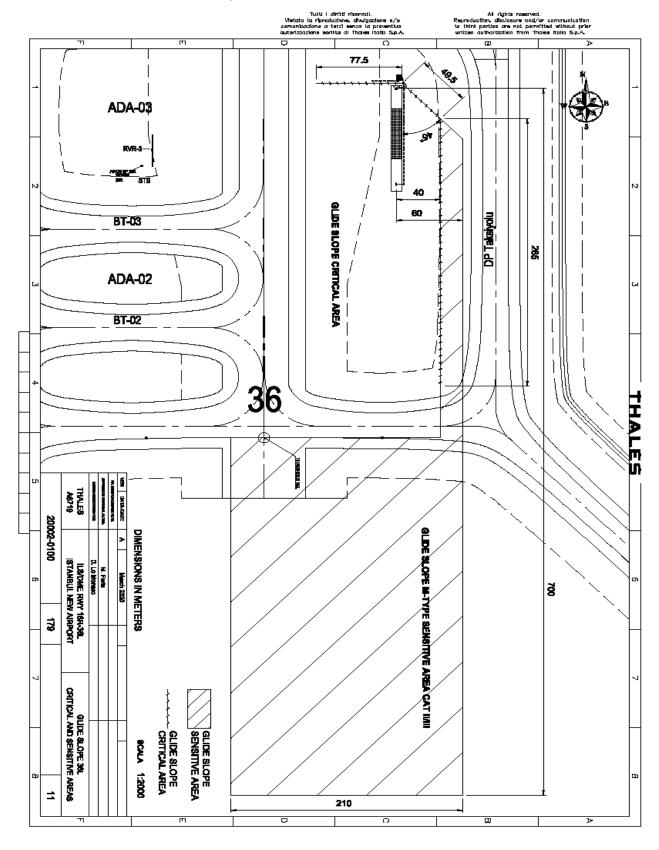
36 LLZ KRİTİK ve HASSAS SAHA KROKİSİ

EK-10

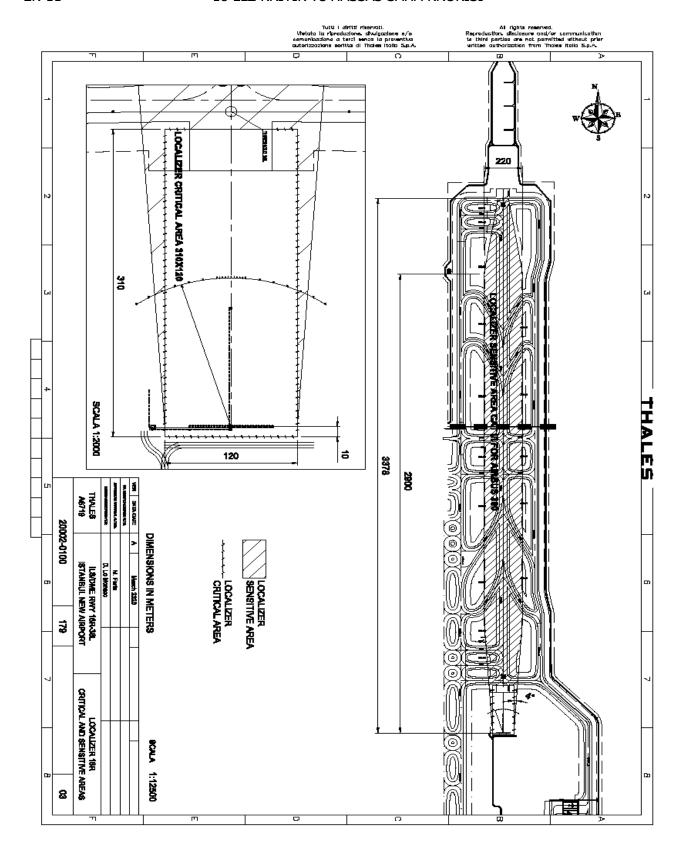
36 G/P KRİTİK ve HASSAS SAHA KROKİSİ

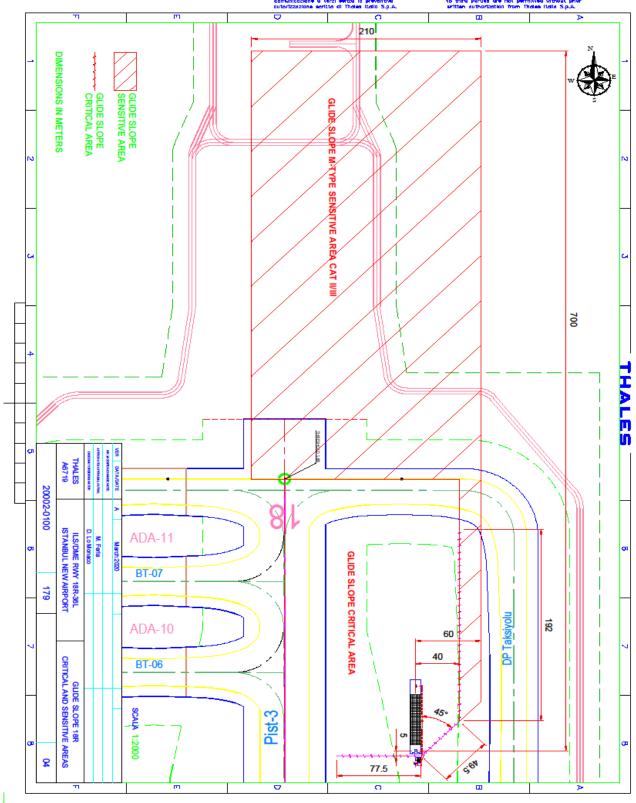
EK-11

18 LLZ KRİTİK ve HASSAS SAHA KROKİSİ

18 G/P KRİTİK ve HASSAS SAHA KROKİSİ EK-12 210

IGA.APS.MPM02.L01 Mania Komisyonu Üye Listesi

IGA.APS.MPM02.F01 Mania İnceleme ve Tespit Tutanak Formu

IGA.APS.MPM02.F02 Mania Kontrol Çizelgesi Formu

IGA.APS.MPM02.F03 Mania Bildirim Formu

9. KAYIT SAKLAMA SÜRELERİ

Kayıt Adı	Baskı (B) / Elektronik (E)	Birimde Saklama Süresi ve Yöntemi	Sorumlu
IGA.APS.MPM02.L01 Mania Komisyonu Üye Listesi	Е	Ortak Alan / Süresiz	Ölçme ve Değerlendirme Müdürü
IGA.APS.MPM02.F01 Mania İnceleme ve Tespit Tutanak Formu	B/E	Ortak Alan / Süresiz - Masterplan Ofisi	Ölçme ve Değerlendirme Müdürü
IGA.APS.MPM02.F02 Mania Kontrol Çizelgesi Formu	B/E	Ortak Alan / Süresiz - Masterplan Ofisi	Ölçme ve Değerlendirme Müdürü
IGA.APS.MPM02.F03 Mania Bildirim Formu	Е	Ortak Alan / Süresiz - Masterplan Ofisi	Ölçme ve Değerlendirme Müdürü